

MUSEON LEHTI

Museokorttelin salainen aarre
Kenelle seksi kuuluu?
Volontärer ger mervärde

PÄÄTOIMITTAJA/HUVUDREDAKTÖR
Museonjohtaja Tiina Merisalo

TOIMITUS/REDAKTION
Tutkija-tuottaja Jere Jäppinen

OSOITE
Museon lehti/
Helsingin kaupunginmuseo
PL 4300, 00099 Helsingin kaupunki
puhelin 09 3103 6630

kaupunginmuseo@hel.fi

TAITTO / LAYOUT
Susanna Vuorinen

KIRJAPAINO/TRYCK
Erweko Painotuote Oy

ISSN-L 1457-9049
ISSN 1457-9049 (painettu)
ISSN 1798-8764 (verkkolehti)

- 4 Tervetuloa Kuvaselaamoon!
- 6 Museokorttelin salainen aarre
- 10 Kenelle seksi kuuluu?
- 14 Millaisen museon sinä haluat?
- 16 Rakkaudesta Helsingin kaupunginmuseoon
- 18 Volontärer ger mervärde
- 20 Totta ja todellisuuspakoa
- 22 "Näyttely sai hymyn huulille"

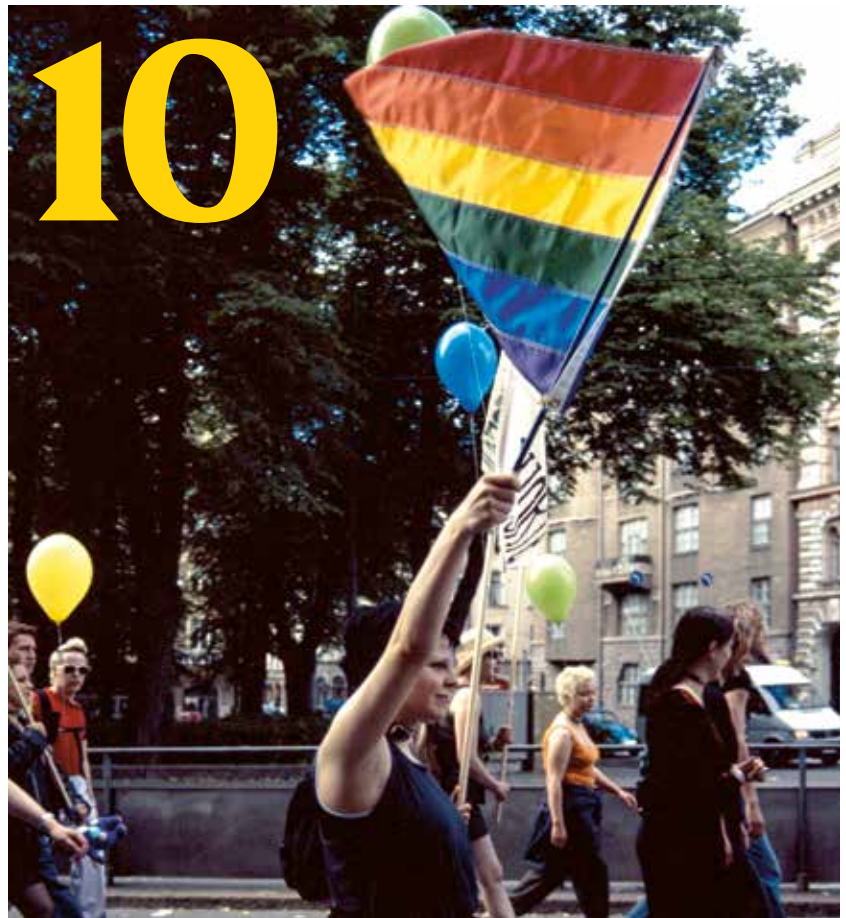
KANSI: Kaupunginmuseon kuva-arkistossa on tallessa satojatuhansia muistoja Helsingistä. Nuoripari vauvanvaunuineen Tuomiokirkon portailla keväällä 1968.

HELSINGIN KAUPUNGINMUSEO/VOLKER VON BONIN

Tilaa museon utiskirje ja lehti

Voit tilata sähköpostiisi kaupunginmuseon uutiskirjeen, jossa kerrotaan museon näyttelyistä, tapahtumista ja muusta toiminnasta. Maksuton uutiskirje ilmestyy noin kerran kuussa. Voit tilata ilmaiseksi kotiosoitteeseesi myös kahdesti vuodessa tulevan Museon lehden. Molemmat tilaukset voi tehdä osoitteessa www.helsinginkaupunginmuseo.fi/tilaa tai jossakin museon näyttelypisteistä.

10

HELSINGIN KAUPUNGINMUSEO/ HEIDI RICHERT 2000

Mitä tapahtuisi, jos
valtavirtaheteroseksuaalisuus jäisi
marginaaliin? Kevään uutuusnäyttely
antaa pääroolin niille, joiden
seksuaalisuus ja seksuaalioikeudet eivät
toteudu tasa-arvoisesti.

14

HELSINGIN KAUPUNGINMUSEO/MARJA VÄÄNÄNEN

Monia uuden Helsingin kaupunginmuseon
näyttelyitä ja sisältöjä on suunniteltu
yhdessä kaupunkilaisten kanssa.

20

HELSINGIN KAUPUNGINMUSEO/SAKARI KIURU

Ruiskumestarin talon ovi avautuu
jälleen vuosien tauon jälkeen ja
kutsuu eläytymään helsinkiläisen
pikkuporvarisperheen elämään
1860-luvun Kruununhaassa.

KAUPUNGINMUSEON KUVAPALVELUT UUDISTUIVAT.
VIIHTYISÄ KUVASELAAMO KUTSUU SYVENTYMÄÄN MUSEON
AINUTLAATUISIIN KUVAKOKOELMIIN.

TEKSTI
Tuomas Myrén,
tutkija

TERVETULO KUVASELAAMOON!

Helsingin kaupunginmuseolla on kokoelmissaan lähes miljoona kuvaa Helsingistä ja helsinkiläisistä aina 1860-luvulta nykypäivään. Museon kuva-arkisto on julkinen ja avoin arkisto, johon kaikki ovat tervetulleita kokoelmien kuva-aarteita tutkimaan. Kuvia pääsee katsomaan joko netissä tai paikan päällä Kuvaselaamossa Aleksanterinkatu 16:n pohjakerroksessa aivan aulan kupeessa.

Kuvaselaamon sisustus tarjoaa uudenlaisen miljöö
kaupunginmuseon kuva-aarteisiin tutustumiseen.

Kuvaselaamo palvelee niin tutkijoita kuin tavallisia kaupunkilaisiakin.

KUVA-AARTEET KAIKILLE AVOIMIA

Kuvaseelaamo on Helsingin kaupunginmuseon kuva-arkiston uusi asiakaspalvelutila, joka palvelee yhtä lailla satunnaisia museokävijöitä kuin suuriin aineistokokonaisuuksiin syventyviä tutkijoita. Kuvaseelaamo on auki aina kun museokin, ja siellä on helppo vierailla vaikkapa näyttelykäynnin yhteydessä. Käytössä on työasemia, joilla voi selata kuvia ja tietoja Helsingin historiasta. Lisäksi Kuvaseelaamosta löytyy selattavaksi vaihteleva valikoima vanhoja Helsinki-kuvia vedoksina, esimerkiksi tällä hetkellä on esillä ajankohtaiset Signe Branderin panoraamat suurikokoisina kuvina.

Kuvaseelaamon hyllyiltä löytyy luettavaksi museon julkaisuja ja Helsingin historiaa käsitteleviä teoksia. Voit myös kokeilla, osaatko koota museon kokoelmien kuvista tehtyjä palapelejä. Kuvaseelaamossa on myös suurentava lukulaite, joilla kuvia ja tekstejä voi suurentaa ja säätää omalle silmälle sopiviksi.

SELAA MUSEON KUVIA NETISSÄ

Museon kuvia pääsee selaamaan myös netissä, museon omalla Finna-sivustolla osoitteessa hkm.finna.fi. Palveluun on lisätty jo miltei 44 000 valokuvaa ja uusia kuvia lisätään lähes päivittäin. Valokuvien lisäksi kaupunginmuseon Finna-sivuilta löytyy tietoja ja kuvia museon muista kokoelmista: esineistä, taiteesta ja arkistotallenteista sekä helsinkiläisten rakennusten historiasta.

Finnasta löytää kuvia helposti hakemalla esimerkiksi kadun tai kaupunginosan nimellä tai

selaamalla valmiiksi tehtyjä kokonaisuuksia. Yhdellä klikkauksella pääsee tutustumaan vaikkapa kaikkiin museolla oleviin Signe Branderin kuviin tai nostalgisiin 50-luvun kuviin Rasvaletti-näyttelystä. Finnasta löytyviä kuvia voi ladata ja käyttää vapaasti, kunhan muistaa julkaistessa mainita Helsingin kaupunginmuseon sekä kuvaajan nimen. Monen kokoisia ja edullisia vedoksia tai korkealaatuisia tiedostoja kuvista voi tilata kätevästi Kuvaseelaamon nettisivuilta löytyvällä tilauslomakkeella.

KUN FINNASTA EI LÖYDY

Vaikka Finna täydentyy jatkuvasti, siellä on vain murto-osa museon kuvakokoelmista. Jos netistä ei tarvittavaa löydy tai tarvitset muita kuva-arkiston palveluja, kannattaa ottaa yhteyttä museon kuva-arkistoon ja tulla paikan päälle kuvia katsomaan. Voit esimerkiksi pyytää nähtäväksesi kaikki johonkin tiettyyn rakennukseen tai vaikkapa tapahtumaan liittyvät kokoelmien kuvat. Käyntiajan ja tarvittavat aineistot voi tilata kätevästi Kuvaseelaamon nettisivuilta löytyvällä lomakkeella tai täyttämällä paperisen varauslomakkeen museolla.

KUVASELAAMO

puh. 09 3103 6497

kuvakokoelmat@hel.fi

www.helsinginkaupunginmuseo.fi/kuvat

Käyntiaika ja aineistot on tilattava etukäteen.

Asiakaspalveluajat ti 10–15, ke 10–18 ja to 10–15.

UUDEN KAUPUNGINMUSEON SYDÄMESSÄ
ON SUOMEN VANHIN SÄILYNYT TAITEILIJAN ATELJEE.

TEKSTI
Jere Jäppinen,
tutkija

MUSEOKORTTELIN SALAINEN AARRE

HELSINGIN KAUPUNGINMUSEO/MAJJA ASTIKAINEN

Uusi kaupunginmuseo koostuu viidestä vanhasta rakennuksesta, jotka sijaitsevat kolmen pihan ympärillä. Näistä helsinkiläisille vierain on nyttemmin Falkmanin pihaksi nimetty, korttelin sisään jäänyt sopukka. Sen kruunaa pihan päässä ylväs ikkuna, jonka takana on taiteilija Severin Falkmanin lähes 150 vuotta vanha ateljee.

Kokous- ja juhlaikäyttöön
kunnostetussa Falkmanin ateljeessa
mennyt ja nykyinen kohtaavat.

TUKHOLMASTA HELSINGIN KAUTTA ROOMAAN

Severin Falkman syntyi 1831 Tukholmassa hovitilaajan poikana. Perhe siirtyi vuonna 1844 Helsinkiin, jonka ensimmäisen viinatehtaan Falkmanin isä perusti nykyiseen museokortteliin. Nuori Severin varttui Aleksanterinkatu 14:ssä, sai nopeasti

ystäviä Helsingin säätyläispojista ja saavutti jo nuorena mainetta taiteellisilla lahjoillaan, kuvataiteen lisäksi innostuksellaan teatteriin ja 1800-luvulla suosittuihin tableau-kuvaelmiin.

Isä ei kuitenkaan katsonut suopeasti poikansa taideopintoja, koska hän halusi tämän jatkavan viinatehtaan johdossa. Isän kuolema vuonna 1855 salli Severin Falkmanin toteuttaa haaveensa taiteilijanurasta. Syksyllä 1857 Falkman matkusti Pariisiin

Kaunis ateljee ja henkevät keskustelut takkatulen äärellä tuottivat lohtua.

opiskelemaan ja viipyi siellä aina vuoteen 1864. Pariisissa hän perehtyi vanhojen mestarien teoksiin erikoistuen pukujen ja historia-aiheiden yksityiskohtaiseen kuvaamiseen.

Monien ajan taiteilijoiden tavoin Falkman jatkoi Pariisista Roomaan, jossa hän viihtyi vuodet 1864–1870 rakastuen palavasti kaupunkiin ja sen vuosihantisiin muistoihin. Italia jätti voimakkaan jäljen hänen taiteeseensa ja aiheisiinsa, joissa historian rinnalle nousi uskonto.

ATELJEE TURVAPAIKKANA

Italian-vuosien jälkeen Falkman päätti lopulta palata Helsinkiin vuonna 1870. Hän asettui vanhaan kotitaloonsa Aleksanterinkatu 14:ään, jota isännöi Hanna-sisaren puoliso, viinatehtaan hoiviinsa ottanut hovineuvos Brummer. Severin Falkman rakennutti pihan perälle ateljeen kirjastoineen ja makuuhuoneineen. Nuoren arkkitehti Theodor Höijerin suunnittelema ateljee valmistui 1872.

Falkman sisusti itse ateljeekotinsa uusrenesanssin hengessä. Ateljeeta hallitsee suuri takka, jonka ornamentit kuvanveistoakin harrastanut Falkman on sommitellut. Pompeijinpunaisen seinän yläosaa kiertää Falkmanin maalaama friisi, joka kuvaa Italian maisemia. Yhden seinän peittää kookas, koristeellinen kaappi.

Kaunis ateljee ja toveripiirin henkevät keskustelut takkatulen äärellä tuottivat Falkmanille lohtua kotiinpaluun osoittauduttua uran kannalta tuhoisaksi. Falkman piti vuonna 1871 suurin toivein yksityisnäyttelyn, jonka kriitikot tyrmäsivät. Järkyttynyt taiteilija sulkeutui vuosiksi kotiinsa eikä koskaan toipunut iskusta, vaikka saikin lopulta ystävien avulla tilauksia. Ateljeessa syntyivät muun muassa Huittisten ja Sotkamon kirkkojen alttaritaulut sekä luonnokset Aleksanterin teatterin kattomaalauksiin ja Kansalliskirjaston puoliympyrän muotoisiin seinämaalauksiin.

Jo nuorena Falkman oli tehnyt piirustusmatkan Savoon ja Karjalaan. Ystävystyttyään 1870-luvulla fennomaanien kanssa hän kiinnostui Kalevalasta ja palasi 1880 Karjalaan. Matkalla tehtyjä piirroksia hän julkaisi 1885 kuvateoksessa *I östra Finland*, joka ennakoiki karelianismia. Noina vuosina ateljeeta kuitenkin hallitsi Falkmanin päätyö eli suuri historiamaalaukseen, vuonna 1886 valmistunut *Kaarle Knuutinpoika Bonde lähdössä Viipurin linnasta Tukholman kuninkaanvaaliin vuonna 1448*, joka on nyt Presidentinlinnassa.

Rakkaassa ateljeekodissaan Severin Falkman myös kuoli 1889 kurkkusyöpään 58-vuotiaana. Häntä muistettiin laajasti sivistyneenä ja kielitaitoisena maailmanmiehenä sekä taiteellisena lahjakkuutena, joka ehkä liiallisen monipuolisuutensa takia ei yltänyt huipulle vaan jätti jälkeensä epätasaisen tuotannon.

MENNEEN AJAN ATELJEETUNNELMAA

Falkmanin ateljeen kiinteä sisustus on säilynyt taiteilijan kuoleman jälkeen kuin ihmeen kaupalla lähellä alkuperäistä asuaan talon vaihtelevien kohotaloiden läpi. Nyt kaupunginmuseo on siirtynyt ainetilatuksen tilan vaalijaksi. Suomen vanhin taiteilijan ateljeeksi rakennettu huone on restauroitu ja sisustettu muutamien 1800-luvun kalusteiden ja taide- teoksien. Tilan nykykäytöstä vuokrattavana kokous- ja juhlatilana kertovat modernit huonekalut ja lamput tuovat omanlaisensa sävyn historianhistorialliseen interiööriin, jota valaisee yhä suuri, pohjoiseen avautuva ikkuna aivan kuten Severin Falkmanin tarttuessa siellä siveltimeensä...

VUOKRAA ATELJEE!

Falkmanin ateljeen voi vuokrata kokous- tai juhlayhteyteen. Vuokrahintoja ja saatavuutta voi tiedustella osoitteessa helsingin-kaupunginmuseo.fi/tilat. Samalla sivulla on lisätietoa myös muista museon vuokraamista tiloista, kuten 1980-luvun tyyliin sisustetusta Kasari-huoneesta. Vuokrattavat tilat eivät ole yleensä auki yleisölle, mutta niihin pääsee toisinaan tutustumaan museon tapahtumien yhteydessä. Falkmanin ateljee on ensi kerran auki Tieteiden yönä torstaina 12.1.2017 klo 17–21.

MUSEO PALKINTOSATEESSA

Helsingin kaupunginmuseo on toukokuisten avajaistensa jälkeen saanut tunnustusta monelta taholta. Lasten kaupunki palkittiin Helsingin lapsiystävällisimpänä paikkana, kulttuurin saavutettavuuden edistämisestä saatiin tunnustus Helsingin vammaisneuvostolta, ja museon lanseeraus-kampanja pääsi Effie-markkinointiviestintäkilpailun lyhyelle listalle. Lisäksi museo oli ehdolla vuoden uudeksi museoksi eurooppalaisten museoiden sarjassa kansainvälisessä Leading Cultural Destinations Awards -kilpailussa.

HELSINGIN KAUPUNGINMUSEO/MAIJA ASTIKAINEN

AISTIKOKEMUS HAJULLE JATKOAIKAA

Miltä Helsinki haisee? Sitä voi pohtia kaupunginmuseossa vielä huhtikuussakin, sillä museon neljännen kerroksen Haju-aistikokemus saa jatkoa 9.4.2017 asti. Tilassa oleva Helsingin haju vaihtuu viikoittain. Kävijöille ei kerrota etukäteen, mihin tilassa kulloinkin oleva haju viittaa, sillä miellelyhtymien halutaan syntyvän mahdollisimman vapaasti.

HELSINGIN KAUPUNGINMUSEO/JUHO NURMI

TARJOTTIMELLINEN HELSINGIN HISTORIAA

Palanen 1950-luvun Helsinkiä ruokapöytäsi? Aarne Nopsanen suunnitteli Helsingin olympialaisia varten kuvitetun kartan, jossa näkyvät niin kisapaikat kuin nähtävyydetkin. Karttaa ei aikoinaan julkaistu, mutta nyt sitä voi ostaa Museokaupasta, Aleksanterinkatu 16, tarjottimen, serviettien tai postikorttien muodossa. Samaa karttaa isommassa koossa voi ihailia myös Helsingin valitut palat -näyttelyssä sekä museon aulassa.

HELSINGIN KAUPUNGINMUSEO/MAIJA ASTIKAINEN

KOULULAULUJA LUOKASSA JA SUORATOISTONA

Ikisuositut koululauluillat jatkuvat Lasten kaupungin 1930-luvun kansakoululuokassa. Perinteiset kevät- ja kesälaulut ovat vuorossa torstaina 30.3.2017 klo 18–20. Aitoon vanhanajan koulutunnelmaan on helppo päästä, sillä laulut lauletaan urkuharmonin säestyksellä. Mutta uusi aika on tullut tännekin: koululauluilta välitetään verkon kautta suoratoistona Kontulan monipuolisen palvelukeskuksen asiakkaiden iloksi.

MUSEON ILTAPÄIVÄTREFFEILLE

Museon aulassa kokoonnutaan jälleen helmikuusta alkaen trefeille keskiviikkoisin klo 14–15.30. Teema vaihtuu kuukausittain, ja joka kerta on erilainen. Helmikuussa palataan kansakoulun käsityötunnille ja kokeillaan, vieläkö taidot ovat tallessa. Maaliskuussa keskustellaan Helsinki-aiheisesta kirjallisuudesta. Huhtikuussa tutustutaan Helsingin kaupunkisuunnitteluun itsenäisyyden ajalla ja muistellaan elämää niin kantakaupungissa kuin lähiöissäkin. Toukokuussa onkin sitten kevättä rinnassa ja aiheena rakkaus!

HELSINGIN KAUPUNGINMUSEO/HEIKKI HAVAS: HERTTONIEMI 1957

KEVÄÄN 2017 OHJELMAA

Helsingin kaupunginmuseo tarjoaa kevätkaudella 2017 monenlaisia tapahtumia, joista saa aikanaan lisätietoja museon verkkosivuilta www.helsinginkaupunginmuseo.fi. Heti vuoden alussa **LUX Helsinki** tuo museoon 5.–9.1. koko perheelle sopivia valoelämyksiä. Torstaina 12.1. vietetään klo 17–21 **Tieteiden yötä**, jolloin museossa on vanhanajan oppitunteja, Helsingin hajut -opastuksia ja Falkmanin ateljee ensi kertaa avoinna. Kevään tullen juhlitaan muun muassa uuden **museon yksivuotispäivää** 13.5. ja **Helsinki-päivää** 12.6. Kesä saattaa tuoda museon pihoiille yllätysohjelmaa.

HELSEXINKI-NÄYTTELY ANTAA ÄÄNEN
SEKSUAALIOIKEUKSIEN TOTEUTUMISEN OSALTA
MARGINAALIIN JÄÄVILLE IHMISSILLE.

TEKSTI
Sari Katainen,
tutkija

HELSINGIN KAUPUNGINMUSEO/RICHERT HEIDI 2000

KENELLE SEKSI KUULUU?

Seksuaalisuutta ja sen ilmaisemista seksillä on totuttu pitämään yksityisinä, julkisuudesta poissa olevina asioina. Miten yksityisinä nämä asiat sitten pitäisi kuitenkin pitää, kun seksuaalioikeudet – kuten oikeus seksuaaliseen tasa-arvoon, oikeus seksuaaliseen nautintoon tai oikeus valita oma sukupuoli – eivät edelleenkään toteudu täysimääräisinä yhteiskunnassamme? Onko näistä asioista tarvetta keskustella ja mikä voisi olla museon rooli tässä keskustelussa?

Yhtäläisiä oikeuksia kaikille seksuaalisesta ja sukupuolisesta suuntautumisesta riippumatta ajavat Pride-kulkueet olivat 2000-luvun alussa vain muutaman sadan rohkean kulkueita. Vuonna 2015 kulkueeseen osallistui Helsingissä jo yli 25 000 marssijaa.

ei yritetä eikä edes haluta puhua toisten suulla ilman riittävää omaa tietoa. Tämän takia asian-tuntijuus päätettiin luovuttaa niille, jotka näistä asioista parhaiten tietävät ja joilla on niistä oma-kohtaista kokemusta.

KUULUUKO ÄÄNI?

Kaupunginmuseumissa toukokuussa 2017 avautuvaa HelSEXinki-näyttelyä varten on aloitettu mittava dokumentointihanke, jossa kerätään kokemuksia monenlaisilta seksuaalioikeuksien toteutumisen osalta marginaaliin jääviltä ihmisiltä. Hankkeen aikana haastatellaan aivan tavallisia kaupunkilaisia, jotka ovat myös muun muassa homoseksuaaleja tai transsukupuolisia. Jotkut haastateltavat toimivat seksuaalisuuden

monimuotoisuuden parissa esimerkiksi ammattidominana tai vammaisten seksuaalisuuteen erikoistuneena terapeutina. Näyttelyn sisällön ja tapahtuma-ohjelman suunnittelijoina ja tekijöinä on alusta asti ollut lisäksi lukuisia seksuaalisuuteen ja sen monimuotoisuuteen erikoistuneita yhteisöjä ja yhdistyksiä.

Seksuaalisuuteen liittyvät asiat ovat hyvin moniulotteisia, ja yksittäinen museonäyttely pystyy tarjoamaan vain välähdyksiä siitä todellisuudesta, jossa seksuaalioikeuksien toteutumisen ulkopuolelle jäävät ihmiset elävät. Keskeistä ei kuitenkaan ole kertoa kaikkea seksuaalisuudesta tai seksuaalioikeuksien toteutumisesta vaan antaa ääni niille, jotka usein syystä tai toisesta vaiennetaan. Kunhan muiden itsemääräämisoikeutta ei loukata,

Seksitarvikkeiden ja -lehtien runsaus täytti seksiliikkeen Viidennellä linjalla 1980-luvulla. Seksiliikkeiden valikoimat ovat muuttuneet viime vuosina paljon lehtien ja elokuvien sekä tarvikkeiden myynnin siirryttyä internetiin.

tulee kaikilla olla esimerkiksi oikeus toteuttaa omaa seksuaalisuuttaan juuri niin, kuin he itse sitä haluavat. Seksuaalisuuden pitää voida olla aina myös iloinen ja ihmistä voimaannuttava asia.

HelSEXinki
Helsingin kaupunginmuseumo,
Neloskerros
12.5.2017–28.1.2018
ma-pe klo 11-19, la-su klo 11-17
VAPAA PÄÄSY

**YHDESSÄ
MUSEON
KANSSA**

MILLAISEN MUSEON SINÄ HALUAT?

Miten museot voisivat olla merkityksellisiä omille yhteisöilleen? Tätä museoiden tulevaisuuden koh- talonkysymystä on Helsingin kaupunginmuseossa pohdittu paljon, etenkin toukokuussa 2016 ovensa avanneen uuden museon suunnitteluvaiheessa. Maailman muuttuessa museolle on entistäkin tärkeämpää löytää toimivimmat tavat olla läsnä kaupunkilaisten arjessa ja rikastuttaa sitä.

Mielekkäiden toimintatapojen löytäminen ilman asiakkaiden mukanaoloa on mahdotonta. Kun siis uuden Helsingin kaupunginmuseon olemusta ryhdyttiin toden teolla pohtimaan nelisen vuotta sitten, yhdessä tekeminen otettiin punaiseksi langaksi. Kaupunkilaisten haluttiin olevan mukana niin näyttelyiden, palveluiden kuin tilojenkin suunnittelussa.

Puhuttelevia näyttelyitä, vetäviä tapahtumia, toimivia palveluita ja vaikka kivoja museokauppa- tuotteita on helpompi kehittää, kun kävijät tai käyttäjät ovat alusta asti mukana luomassa niitä. Niin saadaan uusia ideoita sekä suoraa palautetta siitä, mikä toimii ja mikä ei.

Museolaiset halusivat myös astua ulos museon seinien sisältä ja tutustua kunnolla tulevan museon mahdollisiin käyttäjiin. Tehtiin perusteellisia yksilö- ja ryhmähaastatteluja, tavattiin ihmisiä erilaisissa katu- ja muissa tapahtumissa ja kerättiin kommentteja silloisista näyttelyistä.

Verkossa toimiva asiakaspaneeli on ollut museolle kullanarvoinen apu. Paneeliin on helppo osallistua, mutta museoammattilaisille se on mahtava tapa saada laajan joukon mielipide yksinkertaisiin tai hankaliinkin kysymyksiin. Esimerkiksi keväällä 2015 esitetty kysymys ”Mihin aikakauteen matkustaisit?” keräsi lähes 300 vastausta.

Niiden perusteella tehtiin valinta ottaa Aikakoneen ensimmäisen aikamatkan kohteeksi sadan vuoden takainen Helsinki. Kaupunginmuseon alakerrassa sijaitseva audiovisuaalinen elämys Aikakone viekin nyt virtuaalilaitteilla Signe Branderin aikoinaan valokuvaamaan Helsinkiin.

HELSINGIN KAUPUNGINMUSEO/MAJJA ASTIKAINEN

Kaupunginmuseon neljännen kerroksen Haju-aistikokemuksen taustalla ovat kaupunkilaisilta kerätty hajumuistot.

YHDESSÄ TEKEMINEN NÄKY MUSEOSSA

Pelkkä toiveiden ja tapojen kartoitus ei kuitenkaan museolle riittänyt. Jotta päästäisiin pintatasoa syvemmälle, päätettiin kokeilla, mitä tapahtuu, kun ryhmälle kaupunkilaisia annetaan vapaat kädet toteuttaa valokuvanäyttely. Vuosina 2014–2015 toteutetun #fläsäri-projektin myötä saatu kokemus ja ideat näkyvät nyt uudessa museossa esimerkiksi Helsingin valitut palat -näyttelyn skeittiosiossa, jonka toteuttamiseen ryhmä helsinkiläisiä skeittareita sai vapaat kädet.

Uudessa museossa yhdessä tekeminen on läsnä monessa muussakin paikassa. Kesällä 2016 esillä olleen Museum of Broken Relationships -näyttelyn eroesineistä ja -tarinoista noin puolet kerättiin paikallisilta. Näyttely on päättynyt, mutta erotarinoita voi edelleen lukea verkossa osoitteessa brokenships.fi. Helsingin valitut palat -näyttelyn jukeboksien Helsinki-biisejä valittiin äänestyksellä. Kasari-huoneen seinät tapetoitiin kaupunkilaisilta kerätyillä 80-luvun julisteilla ja tarroilla.

Kaupunkilaiset voivat osallistua konkreettiseen minkin. Museossa voi tehdä vapaaehtoistyötä esimerkiksi museomummona Lasten kaupungissa tai museokaverina muualla museossa.

ASIAKASPANEELI VEI HAJUJEN JÄLJILLE

Helsingin kaupunginmuseon neljännessä kerroksessa on paraikaa esillä aistikokemus Haju, jossa voi nuuhkia yhtä Helsingin hajua kerrallaan. Haju vaihtuu viikoittain. Tuoksuihin perustuvan Helsingin elämyksen pohjaksi asiakaspaneelilta kysyttiin keväällä 2015 ”Miltä Helsinki haisee?” Vastauksia tuli yli kaksisataa.

Mereen liittyvät tuoksut mainitsi odotetusti moni, samoin kahvin tuoksun etenkin Vallilan suunnalla. Mainituksi tuli myös ”Linnanmäen makea koktail, jossa hattarat, nakkisämpylät ja jäätelöt sekoittuvat vuoristoradan puun ja tervan hajuun” ja ”Kastuneet kaupunkilaiset kello viiden raitiovau- nussa.”

Toisaalta Helsingin ominaishajuja ovat myös epämiellyttävämmät aromit, kuten asemien virtsankatku ja tupakankäry porttikongeissa. Vastauksen perusteella Helsinki myös haisee erilaiselta eri vuodenaikoina. Kesällä asiaan kuuluu kuuman asfaltin ja tietyömaiden aromi, ja talvella lumen ja pakkasen tuoksu pistelee nenään.

Parfymööri Max Perttulan suunnittelemat Helsingin hajut on muotoiltu asiakaspaneelin tarjoamien vastausten pohjalta. Osa kerätyistä hajumuistoista päättyi Haju-aistikokemukseen lähes sellaisinaan, Perttulan nenän avulla uudelleen luotua.

Haju-aistikokemukseen saapuville ei kerrota etukäteen, mihin tilassa oleva haju viittaa. Tarkoituksena on antaa tilaa museovieraiden omille mielleyhtymille ja hajumuistoille. ”Oikean vastauksen” voi halutessaan tarkistaa neljännessä kerroksessa olevasta laatikosta. Haistelemaan ehtii vielä hyvin, sillä Haju sai jatkoaikaa huhtikuun puolelle, 9.4.2016 asti.

Asiakaspaneeliin voi liittyä osoitteessa www.helsinginkaupunginmuseo.fi/paneeli. Panelistit saavat sähköpostiinsa lyhyen kyselyn muutaman kuukauden välein. Kannattaa liittyä ja vaikuttaa!

Asiakaspanelistit ovat päässeet vaikuttamaan muun muassa kaupunginmuseon alakerran virtuaalielämys Aikakoneen ratkaisuihin. Tässä Aikakonetta vasta suunnitellaan.

HELSINGIN KAUPUNGINMUSEON YSTÄVÄT RY ON 800
JÄSENEEN AKTIIVINEN KULTTUURIKAARTI, JOKA TUOTTA
ILOA NIIN JÄSENILLEEN KUIN MUSEOLLEKIN.

TEKSTI
Päivi von Rabenau

RAKKAUDESTA HELSINGIN KAUPUNGINMUSEOON

Museonystävät kutsuu tutustu-
maan kulttuurikentän kulissemiin
ja Helsingin helmiin. Yhdistys te-
kee retkiä harvinaisiin kohteisiin
joihin yksittäisellä vierailijalla ei
ole asiaa, kuten Vapaamuurari-
en temppeliin, Kansallisteatterin
suuren näyttämön lavalle tai Kan-
sallisopperan kulissemiin.

Museonystävät tukee uhanalai-
sia kulttuurikohteita levittämällä
tietoa ja tukemalla toimintaa. Vie-
railukohteina ovat olleet niin Gar-
denia, Lapinlahden sairaala kuin
Joutsen-apteekkikin.

Ystävyyshdistyksen jäsenyys
ei kilpaile Museokortin kanssa.
Koska jäsenet ovat aktiivisia kult-
tuurin kuluttajia, useimmilla on
Museokortti käytössään. Muse-
onystävien vierailuihin kuuluu
aina opastus, jonka avulla koh-
teesta saa enemmän irti. Voittoa
tavoittelemattoman yhdistyksen
jäsenet pääsevät tapahtumiin
maksutta tai yksittäislippua edul-
lisemmalla ryhmähinnalla.

KAUPUNGINMUSEON YSTÄVÄKSI

Kukapa ei rakastaisi Suomen ren-
nointa ja valovoimaisinta museo-
ta? Kaikki jäsenet eivät ole sta-
dilaisia – jäsenkirje postitetaan
neljästi vuodessa Afrikkaan saak-
ka. Mukaan voivat liittyä kaikki,
jotka haluavat osoittaa tukensa
kaupunginmuseolle.

”Nyt se näyttely päättyi, enkä
ehtinyt katsomaan!” Kuulostaako
tutulta? Museon ystävät antaa sen
pienen potkun tартtua hetkeen
vielä hanakammin. Kun aika on

sovittu ja seura valmiina, laskee
vierailukohteiden kynnys huo-
mattavasti.

Jäsenyys on harrastus ja in-
tohim, joka tarjoaa mielekästä
ajanvietettä samanhenkisessä
seurassa. Jäseniä yhdistävät kult-
tuurin nälkä ja rakkaus Helsin-
kiin. Ja ovathan ne jäsenedutkin
herkulliset! 20 euron vuosittaista
jäsenmaksua vastaan Helsingin

Museonystävien retkillä pääsee
harvinaisiin kohteisiin. Kuvassa
ihaillaan Vapaamuurarimuseon
aarteita.

PÄIVI VON RABENAU

Museonystävät
Palomuseossa hetkeä
ennen Erottajan
paloaseman torniin
kiipeämistä.

PÄIVI VON RABENAU

kaupunginmuseon ystävät saavat museolta avec-kutsut näyttely-avajaisiin ja museon lehden kotiin kannettuna.

Lisäksi jäsenet saavat kaupunginmuseon museokaupasta 30 %:n alennuksen museon tuotamista julkaisuista. Signe Branderin kuvista koottu uutuuskirja Panoraamoja on mielekäs lahja kotiseudustaan kiinnostuneille helsinkiläisille! Yhdistyksellä ei ole jäsenkorttia, joten alennuksen saa yksinkertaisesti kertomalla nimensä kassalla.

TUKEA MUSEOLLE

Ystävyysyhdistyksiä perustettiin alun perin museoiden teoshankintojen tueksi. Jäsenetujattelu vahvistui 1980-luvulla, ja tässä aallossa myös Helsingin kaupunginmuseon ystävät ry perustettiin vuonna 1988. Sääntöjen mukaan yhdistyksen tarkoituksena on tukea ja edistää Helsingin kaupunginmuseon työhön liittyvää tutkimus-, koulutus-, neuvonta-, julkaisu- ja näyttelytoimintaa, esi-
neistön ja tieto- ja kuva-aineiston tallentamista sekä syventää helsinkiläisten museotiedon ja paikallishistorian tuntemusta.

Ystävyysyhdistys onkin tehnyt kaupunginmuseolle useita arvokkaita esine- ja teoslahjoituksia sekä kustantanut niiden

konservoinnin. Jäsenmaksutoilla hankittu muutokuva pianotehtailija Granholmista on helmikuun loppuun asti esillä Hakasalmen huvilan Musiikkia!-näyttelyssä. Museo saa esinelahjoituksia myös suoraan jäseniltä.

Museon henkilökunnan lisäksi koulutusta on tuettu stipendein. Ystävyysyhdistyksen tarjoama apu ei kuitenkaan ole vain taloudellista. Käytännön tuen ohella ystävyysyhdistys on museolle suuri henkinen pääoma. Yhdistys koostuu museon lähimmistä ystävästä ja fanista, joilla on valtava tietomäärä! Kyse ei ole vain asiantuntijuudesta, vaikka monella on tausta kulttuurialalla: museon ystävät ovat aktiivisia museokävijöitä, joilla on runsaasti mielipiteitä ja ideoita yleisötyön kehittämiseen.

Ystävien kesken tiivistyy positiivinen pohinä, joka saa hyvät kokemukset kiirimään. Ystävyysyhdistys on yksi museon monista viestintäkanavista, joilla tavoitetaan suuri yleisö. Tyytyväinen museon ystävä on museon paras käyntikortti.

SAMASSA VENEESSÄ

Museo tarjoaa ystävyystoiminnalle hyvät puitteet ja runsaasti tukea. Museon asiantuntijoiden luennot ja opastukset tarjoavat museon ystäville syventävää tietoa – ja ystävien keskenhän voi aina puhua vähän vapaammin...

Myös museoiden ystävyysyhdistykset tekevät yhteistyötä keskenään. Joka kesä järjestettävä valtakunnallinen museoiden ystävyysyhdistysten tapaaminen on oiva tilaisuus vaihtaa kokemuksia ja ideoita. Viime kesänä oli erityisen mukava edustaa Helsingin kaupunginmuseota, kun muut osallistujat kehuivat auliisti vasta avautunutta museota. Toki myös myhäillen kyseltiin, onko kellari jo kuiva. Sillä sellaisia ystävät ovat.

Kirjoittaja on Helsingin kaupunginmuseon ystävien puheenjohtaja ja intohimoinen museoihminen niin ammatillisesti kuin siviilissä.

HALUATKO MUKAAN?

Kevätkauden ohjelmassa on muun muassa vierailu Tove Janssonin ateljeehen. Museonystäviin voi liittyä osoitteessa helsinginkaupunginmuseo.fi/museon-ystavat tai museosta saatavalla paperilomakkeella.

TEXT
Anna Finnilä
museilektor

VOLONTÄRER GER MERVÄRDE

Museerna vill numera vara mötesplatser där alla känner sig välkomna. Om museerna tidigare koncentrerade sig på forskning, katalogisering och popularisering genom utställningar och publikationer, så har publikarbetet under det senaste decenniet blivit allt viktigare. Museerna vill aktivera och inkludera besökarna.

För att kunna svara på förväntningarna trots alltmer knappa resurser har museerna i vårt land börjat anlita volontärer enligt utländska modeller. Museerna har upptäckt att volontärbetet inom kulturbranschen lockar både unga och gamla. Eftersom frivilligarbetarna representerar en mängd olika yrkesgrupper, utgör de en värdefull resurs för museerna.

MUSEIMORMÖDRAR OCH -KOMPISAR

Ett tjugotal frivilliga museimormödrar och en museimorfar har arbetat i Barnens stad sedan 2013. Omsättningen av frivilliga har varit minimal, eftersom volontärerna har tyckt att arbetet ger dem glädje, omväxling och energi. Att förmedla kunskap om gångna tider och att diskutera med unga och gamla, inhemska och utländska besökare har känts meningsfullt. Några museimormödrar har velat utvidga sina arbetsuppgifter, så numera kan besökarna träffa en mamsell från 1700-talet eller en lärarinna från 1930-talet i Barnens stad.

När det nya stadsmuseet öppnades i maj 2016 rekryterade museet ett tjugotal nya volontärer som fick titeln museikompis. Dessa är inte museiguider utan uttryckligen kompisar med helt vanliga kunskaper och färdigheter. Var och en arbetar utgående från sin egen person och sina egna intressen. Tanken är att museikompisarna diskuterar med

besökarna om de minnen och frågor som *Smakbitar från Helsingfors* -utställningen väcker, hjälper till med sökningar i Bildapoteket eller assisterar med olika uppgifter på museets evenemang. Arbetet skall inte vara betungande, volontärerna gör vanligen 1–2 trettimmars turer per månad. Det har visats sig att rollen som museikompis har varit lite svår att greppa och marknadsföra, men vi utvecklar rollen och uppgifterna hela tiden i samarbete med volontärerna.

VOLONTÄRARBETET SOM EN SERVICEFORM

På museerna ser man frivilligarbetet också som en serviceform. Arbetslösa personer erbjuds meningsfulla sysslor och arbetserfarenheter, pensionärer omväxling i sin vardag och ensamma får sociala kontakter. Visst förekommer det också skepsis mot volontärbetet på museerna. De anställda är rädda för att konkurreras ut av obetald arbetskraft, men sparpolitik och minskade resurser är inte huvudsaken bakom arbetet. Stadsmuseets museimormödrar och -kompisar ger framförallt mervärde. Med volontärernas hjälp kan vi fördjupa vår relation med besökarna samt få nya synvinklar och ny slags expertis i museiarbetet.

Ifall volontärjobbet som museimormor, -morfar, 1700-tals mamsell eller 1930-tals lärare i Barnens stad intresserar ta kontakt med museilektor Anna Finnilä anna.finnila@hel.fi. Om volontärjobbet som museikompis, som pratar med besökarna i *Smakbitar från Helsingfors* -utställningen, hjälper dem att använda Bildapoteket och hitta rätt i det nya museet och på olika evenemang, verkar intressant vänligen ta kontakt med forskare Jere Jäppinen jere.jappinen@hel.fi.

LÖYDÄ MUSEOMME MUUALLA

MUSEOKODIT OVAT IDYLLISIÄ,
MUTTA MILLAISTA NIISSÄ OLI OIKEASTI ELÄÄ?

TEKSTI
Jere Jäppinen
tutkija

TOTTA JA TODELLISUUSPAKOA

HELSINGIN KAUPUNGINMUSEO/SAKARI KIURU

Ruiskumestarin talo Kruununhaassa, pienin kaupunginmuseon hoidossa olevista museoista, avautuu jälleen kesäkuun alussa piharakennusten sisäilmaongelmista johtuneen vuosien kiinniolon jälkeen. Kantakaupungin vanhin puutalo vuodelta 1818 on ollut museona vuodesta 1980. Nyt sivurakennuksen asiakastilat uudistetaan ja päärakennuksen sisustusta huolletaan ja kohennetaan.

Talo on sisustettu siinä 1860-luvulla asuneen ruiskumestarin Alexander Wickholmin perheen kodiksi. Palokalustosta huolehtinut ruiskumestari kuului kaupungin pikkuvirkamiehiin, joiden tulot eivät olleet suuret mutta joilla oli kova halu käyttäytyä säädynmukaisesti. Pikkuisessa salissa onkin muodikas trumpettisohva ja komea pietarilainen kirjoituslipasto, mutta keittiössä roikkuvat reikäleivät katossa ja nurkassa on kirnu.

Helsingiläisen arjen historiaan tutustumista voi jatkaa Työväenasuntomuseossa, jonka hellahuoneet kertovat työläisten elämänmenosta ja asumisesta 1910-luvulta 1940-luvulle ja hiukan pitemmällekin. Yhdessä museot tarjoavat aitojen esineiden, ihmis-kohtaloiden ja miljöiden tuottamia uskottavia elämyksiä ja tietoa elämästä menneinä aikoina. Mutta useimmat löytävät kotimuseoista myös kosolti tunteita ja nostalgiaa.

Ruiskumestarin talon keittiökamari
katosvuoteineen henkii menneen ajan rauhaa.

Helsingiläistyöläisten arki on esillä eloisesti tässä 1930-luvun hellahuoneessa Työväenasuntomuseossa.

ANKEA ARKI PEHMENEE MUSEOSSA

Museokodit esittelevät nykytassannossa ahdasta ja alkeellista asumista: ruoanlaitto puuhellalla, lämmitys uuneilla, kylmä vesi, ei kylpyhuonetta, ei vesivessaa. Hämmäntävän moni kävijä ilmoittaa silti haluavansa muuttaa sisään saman tien, vaikka museo kertoo eilispäivän Suomen köyhyydestä ja takapajuisuudesta.

Entisaikain ankea arki pehmenee museossa, jossa vallitsee menneen maailman pysähtyneiden hetkien ikuinen rauha. Tutut, muistoja herättävät esineet, puutalon tuoksu ja patinoituneet pinnat synnyttävät kodikkaan ja turvallisen tunteen. Nykyajan ahdistama ihminen voi heijastaa puhtaisiin ja hiljaisiin museokoteihin haaveensa aidosta, kauniista ja yksinkertaisesta elämästä.

Museo toki muistuttaa – ilonpilaamisen uhallakin – historian vähemmän herttaisista puolista. Mutta nostalgisin silmin nekin ylevöityvät menneiden polvien sitkeyden ja urheuden kohottaviksi muistomerkeiksi. Monesti on kuultu: ”kyllä nyky suomalaiset ovat hemmoteltuja, vähemmäläkin tulisi toimeen” sekä ”tänne pitäisi tuoda kaikki nuoret, niin eivät aina valittaisi”.

Onko museossa liian sievää? Museokoti on harvoin ”aito” ja

”tosi”, vaan siinä näkyy museotyöntekijöiden asiantuntemus ja kädenjälki. Asukkaat, tarinat ja esineet on valikoitu kuvastamaan tiettyä aikaa ja tietynlaisia oloja. Kaikki on tarkoin puhdistettu, ja moni asia on silmänlumetta: liedessä palaa tuli vain tunnelman vuoksi, huonekasvit ovat muovia, paistinpannussa tirisee vahasta tehty läskisoosi ja muhkeaksi sijatun sängyn päiväpeiton alla on vanua ja pleksilaatikoita.

Interiöörit on sommiteltu sävy sävyyn, ja eloiset, muka satumanvaraiset yksityiskohdat, raolleen jäänyt astiakaapin ovi, silmälasit piironginkulmalla ja sohvalle unohtunut Elokuva-Aitta, viimeistelevät todentuntuisen idyllin. Tämä menee usein liiankin täydestä ja museokävijät ihmettelevät, mitä asukkaille on tapahtunut, kun heidän kotinsa on säilynyt muuttumatta vuosikymmeniä. Joskus tuntuu tylältä muistuttaa, että kaikki on lavastusta ja ettei monikaan esine oikeasti liity museon kertoman tarinan henkilöihin.

Välittäisikö rosoisempi asuminen historiallisen totuuden oikeampana? Etenkin työläiskoteja on tehty museoihin tavoitellen vahduttavaa elämystä köyhyydestä. Resuiset tapetit, kolhiintuneet huonekalut, likaiset vaatemytyt ja seinällä myhäilevä Marx vastaavat mielikuvaa ikeen alla huokaavasta

työväenluokasta. Tällaiseen kotiin harva muuttaisi, mutta myös kurjuus tekolikoineen on museon luoma, tunteisiin vetoava kuva, yksi näkökulma menneisyyden työläiskotien moninaisuuteen. ”Totta” se on siinä missä idyllikin.

KOTIMUSEO SAA TUNTEET LIIKKEELLE

Kotimuseot tenhoavat siksi, että niissä voi helposti eläytyä menneisyyteen, kuvitella itsensä asumaan museokotiin. Tiedon lisäksi eläytymiseen tarvitaan myös tunteita ja mielikuvitusta, jotka vaikuttavat sekä yleisöön että museotyöntekijöihin – näiden tieteellisen viileistä lähtökohdist huolimatta. Tiedostaen tai tiedostamattaan kukin etsii ja löytää historiasta ja museoista omia toiveitaan, aatteitaan ja ihanteitaan tunnetasolla tukevia asioita: mielenrauhaa, muistoja, unelmia, jännitystä, shokkielämyksiä, vääräryyttä...

Kotimuseoon voi mielihyvin mennä hakemaan totuutta tai pakenemaan todellisuutta, kunhan pitää mielessä, että kotimuseo ei ole oikea koti vaan nykyajan tietojen ja tarpeiden mukaan tehty kuva menneestä.

TYÖVÄENASUNTOMUSEO

Kirstinkuja 4

Auki 3.5.–15.10.2017

ke-su klo 11–17

VAPAA PÄÄSY

www.tyovaenasuntomuseo.fi

RUISKUMESTARIN TALO

Kristianinkatu 12

Auki 9.6.2017–7.1.2018

ke-su klo 11–17

VAPAA PÄÄSY

Verkkosivu avautuu keväällä.

MITÄ YLEISÖ ON PITÄNYT UUDENLAISESTA
MUSIIKKINÄYTTELYSTÄ?

TEKSTI
Jere Jäppinen
tutkija

"NÄYTTELY SAI HYMYN HUULILLE"

Hakasalmen huvilan Musiikkia!-näyttelyssä on kokeiltu, miten musiikin vaiheista voi kertoa nykyaikaisen museon keinoin ja kävijän elämystä korostaen. Näyttely heijastaa uuden tutkimuksen näkökulmia, ja siinä avarretaan perinteistä musiikinhistoriaa, joka perustuu musiikkisankareihin, kansallismielisyyteen sekä klassisen ja populaarimusiikin erotteiluun. Sen sijaan näyttelyssä nostetaan esiin tavallisten ihmisten musiikkikokemuksia ja -muistoja, jotka ovat viime aikoihin asti olleet syrjässä musiikinhistoriasta, myös museoissa.

Musiikkia!-näyttelyssä kävijällä on tilaa toimia. Pitkin matkaa voi tehdä valintoja, hipaista kosketusnäytön painikkeita, kuunnella musiikkia oman mielen mukaan, aukoa luukkuja tai istua tunnelmoimaan vaikkapa 50-luvun Fennian ravintolapöytään. Erityisen paljon vaivaa on nähty erilaisten pelien suunnittelussa, ja niin näyttelyssä saa laulaa, tanssia ja testata musiikkimakunsa.

Nyt loppusuoralla voi jo arvioida lähes 80 000 kävijän kokeimuksella, miten tavoitteet ovat toteutuneet ja miten uudenlainen musiikkinäyttely on otettu vastaan. Antoisimmin tästä kertovat

museon palautekoneeseen annetut yli 2 500 vastausta.

TOIMINNALLISUUS INNOSTAA

Ylivoimaisesti eniten kävijät pitivät näyttelyn osallistavuudesta ja toiminnallisuudesta. Suurin suosikki on tanssikoulu, koululaulupeli kintereillään. Paljon kiitosta kerää myös musiikkinäytteiden kuuntelu, eritoten se, että kuunneltavan saa valita itse.

Oli ihan riemastuttavaa itse laulaa luikauttaa. Myös tanssikoulu oli hauska idea ja toteutuskin hyvä.

Monia miellyttää perinteinenkin näyttelysisältö: vanhat soittimet, radiot, levynkannet, puvut, julisteet ja valokuvat. Useat kertovat näyttelyn herättäneen nuoruusmuistoja, mistä vihjaavat useimmin mainitut esineet, Hurriganes-kaappi ja Lepakon ovi.

Hauskinta oli mieleen pulpahtavat muistot – alkaen koulun laulukirjasta :)

Lukuisat kävijät kehuvat sisällön runsautta, yllättävyyttä, monipuolisuutta ja ajallista kattavuutta – toivovatpa jotkut näyttelyn olevan vielä laajempi. Palautteessa

nousee esiin myös näyttelyn viihtyisä, rento ja vapaamuotoinen tunnelma.

Parasta monipuolisuus; musiikkia ja musiikkielämää esiteltiin todella monista näkökulmista ja usealta vuosisadalta.

ILOISIA YLLÄTYKSIÄ

Musiikkia!-näyttelyn pääkohde-ryhmänä nähtiin suunnitteluvaiheessa kotimaiset aikuiset, tavaliset musiikinkuluttajat, joiden muistoihin sisältö paljolti nojaa. Mielessä olivat myös uudenaikaisille museo- ja musiikkielämyksille avoimet, kokeilunhaluiset ihmiset. Näyttelyä ei tehty vain musiikin harrastajille, vaan jokaisen kävijän toivottiin löytävän omia muistojaan. Ilahduttavan moni onkin kertonut viihtyneensä näyttelyssä, vaikkei olekaan "musiikki-ihminen".

Iloiseksi yllätykseksi myös lapset ja turistit ovat pitäneet näyttelystä. Pienokaiset nauttivat kosketusnäytöjen painelusta ja musiikkinäytteiden soittamisesta, peleistä puhumattakaan. Tanssikoulussa piltit tahtovat kokeilla joka tanssia.

Tosi hauskaa ikähaitarilla 5-69! Kaikki osallistuivat täysillä. Lapset olisivat jatkaneet vaikka kuinka kauan.

Toiminnallisuus viehättää matkailijoitakin, mutta yllättävää on, että kaukaa tulleet kokevat näyttelyssä nostalgiaa. Monet musiikki-ilmiöt lienevät niin yleismaailmallisia, että ne tuntuvat tutuilta Helsingissäkin.

KRITIIKKIÄKIN TOKI TULEE

Kielteistäkin palautetta on saatu, mutta vain vähän. Pelien, näyttöjen ja äänimaailman kanssa on

ollut pieniä teknisiä vaikeuksia, mutta ongelmat on yleensä saatu pian korjattua. Joidenkin mielestä näyttelyn epäkronologisuus tuntuu sekavalta ja tiedon löytäminen kosketusnäytöiltä hankalalta. Myös musiikillisista painotuksista on hiukan purnattu, lähinnä siitä, että valittajalle läheinen musiikinlaji on esillä liian niukasti. Valitukset kuitenkin tavallaan kumoavat toisensa – yksi penää lisää heviä ja toinen taas vaatii räkärököä pois – joten näyttely lienee kokonaisuutena varsin tasapuolinen. Aivan kaikkia miellyttävää ratkaisua tuskin löytyy.

Joka tapauksessa Musiikkia!-näyttelyn innostunut vastaanotto

osoittaa, että uusilla näkökulmilla ja nykyaikaisen museon keinoin musiikinhistoriaa voi elävöittää ja tuoda lähemmäksi yleisöä. Osallistaminen ja toiminnallisuus ovat oiva tapa tuottaa museolämyks, joka saa aistit, muistot ja tunteet liikkeelle.

Tää oli todella kiva näyttely. Tulin hyvälle tuulelle. Veromarkat menee hyvään kohteeseen. Museot on kaupunkilaisia varten.

MUSIIKKIA!
KAUPUNGIN SOIVAT MUISTOT
Hakasalmen huvila,
Mannerheimintie 13b
Auki 26.2.2017 asti
ti-su klo 11-17, to klo 11-19
VAPAA PÄÄSY

MUSIIKKIA!-NÄYTTELYN VIIMEISET TAPAHTUMAT

Kaikkiin on vapaa pääsy.

Itsenäisyyden lauluja ti 3.1. ja to 5.1. klo 18

Millaisen tarinan itsenäisen Suomen vaiheista kertovat suomalaisen muistoihin jääneet laulut?

Koko Suomi tanssii pe 6.1. klo 13-16

Juhlavuoden tanssikampanjan avauksessa opetellaan pari- ja kansantanssin, baletin ja nykytanssin alkeita.

Kupletti-ilta to 19.1. klo 18

Suomalaisen kupletin vaiheita käydään läpi sanoin, sävelin ja yhdessä laulaen.

Kaitse ain kansamme teitä to 2.2. klo 18

Suomalaisen virsikirjan historiaa ja tuttuja virsiä harmonin säestyksellä.

Musaa päälle la 11.2. klo 12-15

Tutkimustietoa musiikin vaikutuksesta aivojen hyvinvointiin ja musiikin voimauttavaa taikaa työpajoissa.

Auroran salonki to 16.2. klo 18-21

Romanttinen liedkonsertti, 1800-luvun leivonnaisia ja pianotanssiaisat, emäntänä itse Aurora Karamzin.

Historiadisko to 23.2. klo 19-21

DJ Mikko Mattlar tanssittaa halki Helsingin diskohistorian uunituoreen kirjansa kunniaksi.

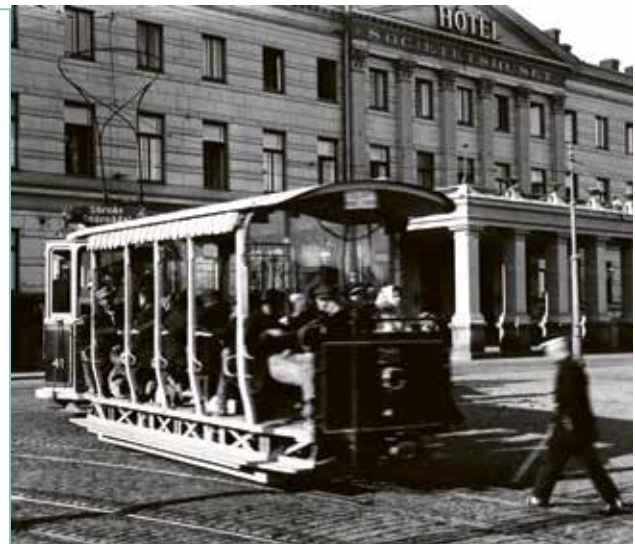
Musiikkia!-näyttelyssä on vielä lukuisia konsertteja, joista suurin osa on ilmaisia. Lisätietoja ohjelmasta saa paperilla Hakasalmen huvilasta ja netissä osoitteesta www.hakasalmenhuvila.fi.

RATIKALLA VUOSIEN TAAKSE

Yli sadan vuoden ajan raitiovaunut ovat kolistelleet pitkin Helsingin katuja. Kulttuuritehdas Korjaamon yhteydessä toimivassa Ratikkamuseossa voi istahtaa vanhaan ratikkaan ja siirtyä hetkessä menneisyyden Helsinkiin. Niin lasten kuin aikuistenkin mielikuviutus pääsee valloilleen kuskien paikalla istuessa, filminpätkiä katsellessa ja vanhoja matkalippuja tutkiessa.

RATIKKA^{3T}
MUSEO

Töölönkatu 51 A
Auki ma-su klo 11-17
VAPAA PÄÄSY
www.ratikkamuseo.fi

HELSINGIN KAUPUNGINMUSEO

AINA
VAPAA
PÄÄSY

RAKASTU HELSINKIIN

SENAATINTORIN
KULMALLA

HELSINGIN
KAUPUNGINMUSEO

ALEKSANTERINKATU 16

09 3103 6630

HELSINGINKAUPUNGINMUSEO.FI